

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ ΤΗΣ ΜΕΤΑΛΛΑΞΗΣ ΣΤΗ ΜΕΤΑΛΛΑΞΗ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑΣ

Βιοτεχνολογία είναι η τεχνολογία που αποσκοπεί στον έλεγχο των βιολογικών διεργασιών κι ο ίδιος ο ορισμός* της, στον οποίο συναντώνται εκτός από τη βιολογία, η βιοχημεία, η γενετική αλλά και η ευγονική, υποδηλώνει την ουσία του ζητήματος: μια γιγαντιαία επιχείρηση προώθησης του ελέγχου και του χειρισμού όλων των ζώντων οργανισμών και των σχέσεών τους, φυτών, ζώων και φυσικά των ανθρώπων, μέσα από τον έλεγχο και την επέμβαση πάνω στα βιολογικά θεμέλια της ύπαρξής τους. Μιλώντας ειδικότερα για τον άνθρωπο, η ανηλεής και με κάθε μέσο επίθεση της κυριαρχίας κράτους και κεφάλαιου σε παγκόσμιο επίπεδο και η επιβολή νέων ακόμα πιο δυσβάστακτων κοινωνικών και ταξικών σχέσεων εκμετάλλευσης και καταπίεσης, οδηγούν στην πλήρη απαξίωση και στην εργαλειοποίηση της ανθρώπινης ζωής, όπως και κάθε μορφής ζωής του φυσικού περιβάλλοντος. Το ανθρώπινο σώμα, όπως και κάθε ζων οργανισμός πάνω στον πλανήτη, πρέπει να ελεγχθεί και να υποταχθεί στις επιστήμες της κυριαρχίας ώστε να διαμορφωθεί εκ νέου και να ταιριάζει στις νέες εφιαλτικές επιταγές του κράτους και του κεφάλαιου.

"Γενετικά τροποποιημένες μορφές ζωής, φυτικές και ζωικές, αποτελούν το τελευταίο σύνορο στη νέα χιλιετία για το γενναίο νέο κόσμο που καταφθάνει με γοργούς ρυθμούς. Ολόκληρη η ζωή δεν είναι πια τίποτα άλλο παρά άψυχο υλικό για σχεδιασμό, προγραμματισμό και κλωνοποίηση από τις επιστήμες που ποτέ έως σήμερα δεν είχαν υπάρξει τόσο ολοκληρωτικά υποτελείς στο κυρίαρχο παράδειγμα".

John Zerzan

Το 1994 η εταιρεία Monsanto απομόνωσε την "αυξητική ορμόνη των βοοειδών με φυσική επίδραση". Στη συνέχεια συνδύασε αυτή την ορμόνη με μικροοργανισμούς, συγχωνεύοντας γενετικό υλικό από αγελάδες και ελικοβακτηρίδιο και κατασκεύασε ένα νέο προϊόν με το οποίο όταν έκαναν ένεση στα ζώα, το αποτέλεσμα ήταν η αύξηση της παραγωγής του γάλακτος. Αυτή η νέα ορμόνη ονομάστηκε rbGH - γενετικά τροποποιημένη αυξητική ορμόνη των βοοειδών.

Όταν πίνουμε γάλα, η πρωτεϊνική αυτή ορμόνη απορροφάται από τον ανθρώπινο οργανισμό.

Στον κόσμο είπαν ότι το γάλα των αγελάδων που υποβλήθηκαν σε αγωγή με rbGH ήταν πανομοιότυπο με το γάλα που μεγάλωσε γενιές και γενιές. Αυτή η δήλωση είναι ψευδής. Από τότε που οι αγελάδες υποβλήθηκαν σε ενέσεις με rbGH, το γάλα τους περιείχε αυξημένο ποσοστό μιας άλλης ορμόνης που ονομάζεται IGF -1 και μοιάζει με την ινσουλίνη.

Αυτή η ουσία είναι η πιο ισχυρή ορμόνη που υπάρχει στη φύση. Η ορμόνη IGF-1 είναι πανομοιότυπη στα βοοειδή και τους ανθρώπους. Έτσι όταν πίνουμε γάλα που περιέχει την γενετικά τροποποιημένη ορμόνη παίρνουμε επιπλέον ποσότητες της ισχυρής αυξητικής ορμόνης, πέραν του φυσιολογικού ποσοστού που παράγεται ούτως ή άλλως με φυσικό τρόπο από τον οργανισμό μας.

Η IGF -1 έχει εντοπιστεί ως ένας από τους κύριους παράγοντες για την ανάπτυξη του καρκίνου.

Το 1970 ο μέσος όρος κατανάλωσης τυριού στην Αμερική ήταν 4,5 κιλά ανά άτομο ετησίως. Σήμερα, ο μέσος όρος κατανάλωσης είναι 14 κιλά. Το 1994, η Monsanto με την γενετικά μεταλλαγμένη ορμόνη των βοοειδών αύξησε την παραγωγή γάλακτος σε ποσοστό έως και 40%.

Τα πειραματόζωα που υποβλήθηκαν σε αγωγή με την rbGH ανέπτυξαν λεμφικές ανωμαλίες. Από το 1980 έως το 2000 οι θάνατοι από καρκίνο του λεμφικού αυξήθηκαν κατά 37,3% στους άνδρες και κατά 26,4% στις γυναίκες.

Τον Φλεβάρη του 1988 δημοσιεύθηκε στο περιοδικό "Lancet" η επιστολή ενός Γιαπωνέζου ερευνητή που ανέφερε την εκδήλωση λευχαιμίας σε πέντε παιδιά στην Ιαπωνία που είχαν υποβληθεί σε αγωγή με αυξητική ορμόνη καθώς έπασχαν από ανεπάρκεια σε αυτή την ορμόνη. Τότε επιθεωρήθηκαν τα προγράμματα αυξητικής ορμόνης σε 17 ευρωπαϊκές χώρες και βρέθηκε ότι πολλά παιδιά έπασχαν από λευχαιμία....

Η Monsanto έκανε αίτηση προκειμένου να της χορηγηθεί έγκριση για τη γενετικά τροποποιημένη αυξητική ορμόνη το Δεκέμβρη του 1986.

Σχεδόν οκτώ χρόνια μετά πήρε την τελική έγκριση.

Κατά τη διάρκεια αυτών των ετών η Monsanto επένδυσε 500 εκατομμύρια δολάρια και υπέβαλε 55.000 σελίδες στοιχείων στον Οργανισμό Τροφίμων και Φαρμάκων των Η.Π.Α. Ωστόσο δύο μήνες μετά από αυτή την αίτηση, η Monsanto ζήτησε επιπλέον να της χορηγηθεί άδεια κυκλοφορίας του γάλακτος που είχε υποβληθεί σε αγωγή με την rbGH.

Αυτό το γάλα μπήκε στην διατροφική αλυσίδα των Αμερικανών επειδή ο Οργανισμός Τροφίμων και Φαρμάκων έκρινε ότι το εν λόγω γάλα ήταν ασφαλές για κατανάλωση επτά χρόνια πριν από την έγκριση της ορμόνης!

Οι άνθρωποι είχαν τυφλή εμπιστοσύνη στον Οργανισμό Τροφίμων και Φαρμάκων υποθέτοντας ότι οι υπεύθυνοι υγείας της Αμερικάνικης κυβέρνησης φρόντιζαν για την ανθρώπινη υγεία και ασφάλεια.

Το 1994 ο Γενικός ιατροδικαστής των ΗΠΑ, απευθύνθηκε στα αμερικάνικα μέσα ενημέρωσης ανακοινώνοντας τα εξής: "Το γάλα από τις αγελάδες που έλαβαν συμπληρωματική βοοειδή σωματοτροπίνη (rbGH) είναι ίδιο όπως κάθε άλλο γάλα. Δυστυχώς μερικές περιθωριακές ομάδες χρησιμοποιούν παραπλανητικές δηλώσεις και χυδαία ψεύδη, που αποτελούν μέρος μιας μακρόχρονης καμπάνιας, για να φοβίσουν τους καταναλωτές για μια εντελώς ασφαλή τροφή".

Εδώ αξίζει να συμπληρωθεί πως έπειτα από σχετική έρευνα στελέχη των αμερικανικών κυβερνητικών αρχών αποδείχτηκαν στενοί συνεργάτες της Monsanto.

Η Ευρωπαϊκή κοινότητα και ο Καναδάς απέρριψαν την αίτηση της Monsanto για έγκριση χρήσης της rbGH περιμένοντας πρώτα να δουν τι θα συμβεί στις Η.Π.Α.

Το 1997, η Monsanto έπειτα από συνεχόμενες αγωγές υποχρεώνεται να αποσύρει τις διαφημίσεις της που υποστήριζαν ότι το παρασιτοκτόνο Roundup είναι "βιοδιασπώμενο" και "φιλικό στο περιβάλλον". Παράλληλα η εταιρεία προχωράει στην κατασκευή των γ.τ. σπόρων σόγιας που χρειάζονται το Roundup.

Ακολούθως δημιουργεί την πατέντα "Terminator" - τον Εξολοθρευτή. Βάση αυτής εξασφαλίζεται η στειρότητα των σπόρων και οι παραγωγοί υποχρεώνονται να αγοράζουν κάθε χρόνο τους σπόρους μιας και δεν είναι δυνατόν να τους κρατήσουν από την δική τους παραγωγή.

Επίσης, με την βιοπειρατεία πατρνάρει, μονοπωλεί και ελέγχει χιλιάδες ποικιλίες σπόρων υποτάσσοντας χιλιάδες αυτόχθονες αγρότες, λεηλατώντας τις παραδόσεις και την ιστορία τους.

Αυτά είναι μόνο κάποια απειροελάχιστα παραδείγματα από τις δραστηριότητες μιας από τις διαβόητες πολυεθνικές που επιτίθενται και λεηλατούν τη φύση.

Σήμερα στις καλλιέργειες των μεταλλαγμένων έρχονται πρώτες οι Η.Π.Α, ο Καναδάς και η Αργεντινή. Η Monsanto, η Syngenta, η Du Pont, η Aventis και η Dow είναι οι κυριότερες πολυεθνικές εταιρείες παραγωγής και διαχείρισης των γ.τ. σπόρων ανά τον κόσμο.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση από τον Απρίλη του 2004 (Οδηγία 2001/18 και κανονισμοί 1829 και 1830) επέτρεψε τη διακίνηση και την καλλιέργεια γ.τ.ο, εξετάζοντας χωριστά για κάθε είδος την αίτηση της εταιρείας. Έτσι έχει δοθεί έγκριση για χρήση, σαν συστατικά προϊόντων, σε 16 γ.τ.ο. (ουσιαστικά σε παράγωγα γ.τ. καλαμποκιού, σόγιας και σε σπορέλαια από γ.τ. ελαιοκράμβη και βαμβάκι). Σε 8 από αυτούς έχει δοθεί ταυτόχρονα και έγκριση για χρήση σαν ζωοτροφές ή

συστατικά ζωοτροφών. Εδώ επαναλαμβάνεται το παράδειγμα των Η.Π.Α μιας και τα μέλη της επιτροπής της Ε.Ε. που έχουν επιφορτισθεί με την αξιολόγηση των αιτήσεων έχουν ακριβώς την ίδια άποψη με τις εταιρείες.

Με βάση την καινούρια νομοθεσία (καν. 1829) και με αποφάσεις της ίδιας της Κομισιόν χορηγήθηκε άδεια για 32 ποικιλίες γλυκού καλαμποκιού με γενετική τροποποίηση BT11 της Syngenta (πρώην Novartis) και NK603, καθώς και MON863 της Monsanto, που έχουν μπει στους εθνικούς καταλόγους της Ισπανίας, Γαλλίας και Ολλανδίας και σε 17 ποικιλίες του καλαμποκιού MON810 της Mon-santo, που μπήκαν στον κοινό ευρωπαϊκό κατάλογο. Η Syngenta έχει δηλώσει ότι προς το παρόν δεν προτίθεται να προωθήσει το γ.τ. καλαμπόκι της, η Monsanto όμως κάνει τα πάντα για αυτό ενώ η Κομισιόν έχει εξελιχθεί σε εργολάβο της, ιδιαίτερα μετά την προσωρινή απόφαση στον ΠΟΕ για ελεύθερη διακίνηση των γ.τ.ο.

Αναμένεται να δοθεί επίσης έγκριση για γ.τ. ζαχαρότευτλο, ενώ έχει ζητηθεί η άρση της απαγόρευσης της γ.τ. ελαιοκράμβης από 5 κράτη μέλη, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα. Η Ελλάδα, κάτω από την πίεση κάποιων φορέων που κινούνται ενάντια στα μεταλλαγμένα, έχει απαγορεύσει την καλλιέργεια της γ.τ. ελαιοκράμβης και 31 υβριδίων καλαμποκιού, μεταξύ των οποίων και 17 της Monsanto.

Η Κομισιόν με τελεσίγραφο της ζήτησε την άρση αυτών των απαγορεύσεων. Με απόφαση του ΥΠΑΑΤ (Υπουργείο αγροτικής ανάπτυξης και τροφίμων) η απαγόρευση θα συνεχιστεί για 1,5 χρόνο ακόμα.

Το MON 810 το έχουν απαγορεύσει η Πολωνία και η Ουγγαρία, ενώ 14 χώρες ζητούν από την ΕΕ τη συνολική απαγόρευσή του.

Μια αρνητική στάση απέναντι στην εισαγωγή μεταλλαγμένων υπάρχει μέχρι τώρα για διάφορους λόγους από τη Γαλλία, τη Γερμανία, την Αυστρία, την Ιταλία και το Λουξεμβούργο. Μιλώντας ειδικότερα για την Ελλάδα μπορούν να κυκλοφορούν τροφές που περιέχουν γενετικά τροποποιημένο σογιάλευρο, σογιέλαιο, λεκιθίνη, ποπ-κορν, καλαμποκάλυρο, καλαμποκέλαιο, σιρόπι καλαμποκιού, βαμβακέλαιο, βιταμίνη Β2 κ.λπ. Σε πολλές χώρες, όπως επίσης και στην Ελλάδα, οι εισαγωγές διατροφικών προϊόντων -είτε αφορούν τα ζώα είτε τον άνθρωπο- είναι ανεξέλεγκτες και κανένας φορέας δεν έχει ουσιαστικά την ευθύνη για την προβλεπόμενη σήμανση των γενετικά τροποποιημένων τροφίμων.

Το πρόβλημα είναι ακόμη μεγαλύτερο όσον αφορά τα ζωικά προϊόντα για τα οποία δεν προβλέπεται καν η σήμανσή τους.

Το όλο θέμα θυμίζει την τραγωδία του Αισχύλου με τον μυθολογικό ήρωα Γλαύκο που τάζε με σάρκες τις φοράδες του στάβλου του για να τις κάνει πιο σκληρές στη μάχη. Αυτή όμως η αφύσικη ενέργεια του Γλαύκου εξόργισε τους θεούς που καταράστηκαν τις φοράδες του. Η τραγωδία τελειώνει με τα άλογα να τρελαίνονται και να καταβροχθίζουν τον Γλαύκο.

Για τα αλλεπάλληλα κύματα της μόλυνσης, της αλλοτρίωσης και της ανεπανόρθωτης καταστροφής των φυτικών και ζωικών ειδών υπεύθυνοι είναι οι επιχειρηματίες, οι επιστήμονες και οι πολιτικοί που επιτίθενται από κοινού στη φύση, στα ζώα και στον άνθρωπο ανελέητα, ασταμάτητα, άπληστα.

Επιστρατεύουν κάθε μέσο για να μας πείσουν ότι έχουν δίκιο, ότι δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα, ότι κάθε κτηνωδία και επιβεβλημένος θάνατος είναι μέρος της "ζωής". Μιας "ζωής" στην οποία λίγο πρέπει να μας απασχολεί πόσες ασθένειες ή θάνατοι θα προκληθούν ακόμη από την βιοτεχνολογία, τι υπήρχε ως φυσικό πριν ή τι θα αφήσουμε ως "φυσικό" για το αύριο.

Η γενετική μετάλλαξη των ζωντανών οργανισμών που προέρχεται από την αυθαιρεσία του ανθρώπου επάνω στη φύση, με την κυριαρχία του κέρδους και τον έλεγχο σε κάθε πτυχή της ζωής προκαλεί ανεπανόρθωτη καταστροφή στο φυσικό περιβάλλον. Οι γ.τ.ο. αναπαράγονται και μολύνουν τους φυσικούς οργανισμούς ανεξέλεγκτα παρά τις σχετικές νομοθεσίες που εγγυώνται τη δήθεν προστασία του φυσικού περιβάλλοντος. Νομοθεσίες, που είτε προωθούν την λεγόμενη "συνύπαρξη" -π.χ. απαγόρευση καλλιέργειας γ.τ. σπόρων σε αποστάσεις μικρότερες των 3-4 χιλιομ.

από τις συμβατικές καλλιέργειες ή, δεδομένου ότι έχουν αποδεχτεί το αναπόφευκτο της επιμόλυνσης, θέτουν το όριο του 0,9% δηλ. ότι ένα προϊόν μπορεί να χαρακτηριστεί σαν μη μεταλλαγμένο αν περιέχει γ.τ.ο κάτω από αυτό το όριο - είτε απαγορεύουν την καλλιέργεια των γενετικά τροποποιημένων σπόρων.

Οι γ.τ.ο. δημιουργούν οριστική αλλοίωση στη βιοποικιλότητα και επιφέρουν μια εξαναγκαστική ομοιογένεια στην παραγωγή που εξυπηρετεί τον έλεγχο και τη διαχείρισή της σύμφωνα με τα συμφέροντα λίγων πολυεθνικών και των συνεργατών τους. Οι συνέπειες της επίδρασης των γ.τ.ο είναι ανυπολόγιστες για την υγεία όλων ενώ μεταφράζονται σε κέρδη για τις μεγάλες φαρμακευτικές εταιρείες της βιοτεχνολογίας.

Η Monsanto, πιστός συνεργάτης των Η.Π.Α από τη δεκαετία του '60, όταν βομβαρδιζόταν το Βιετνάμ με το τοξικό Agent Orange, σήμερα παρουσιάζει τη δράση της σε συνεργασία με τα πολιτικά αφεντικά μέσα από την απάτη της βιοτεχνολογίας που "θα σώσει τον κόσμο από την πείνα και τις αρρώστιες".

Οι αντιστάσεις ενάντια στη βιοτεχνολογία ανά τον κόσμο είναι αρκετές.

Στην Ινδία, χωρικοί έχουν πυρπολήσει πολλές φορές σοδειές της Monsanto και έχουν καταστρέψει ολοσχερώς τις εγκαταστάσεις της.

Στη Γαλλία, ο ακτιβιστής Ρενέ Ριζέλ θα οδηγηθεί στη φυλακή για την καταστροφή γ.τ. σπόρων στο Νεράκ και την καταστροφή ενός θερμοκηπίου του κέντρου ερευνών στο Μονπελιέ το 1999.

Στη Βαρκελώνη αγρότες θα κάψουν εκτάσεις γης καλλιεργημένες με μεταλλαγμένους σπόρους.

Στην Ελλάδα επίσης πριν το 1998 είχαν δοθεί κάποιες άδειες για πειραματικές καλλιέργειες. Όμως υπήρξαν αντιδράσεις, όπως για παράδειγμα στη Βοιωτία και την Ηλεία, όπου οι αγρότες κατέστρεψαν τις φυτείες μεταλλαγμένης ντομάτας της εταιρείας Zeneca, ενώ η παραγωγή στην Ημαθία δεν έγινε δεκτή από τις βιομηχανίες μεταποίησης της. Επίσης, μετά από διαμαρτυρία που έγινε στο γραφείο του νομάρχη Λάρισας, αποσύρθηκε η έγκριση για καλλιέργεια του μεταλλαγμένου βαμβακιού της Monsanto. Τα νομαρχιακά Συμβούλια Σερρών και Ημαθίας απέρριψαν αίτηση της εταιρείας Χελασίντ για καλλιέργεια μεταλλαγμένου καλαμποκιού, ενώ τα Ν.Σ. Ημαθίας, Σερρών, Ξάνθης, Έβρου απέρριψαν αίτημα των εταιρειών Novartis, Agrevo για μεταλλαγμένα ζαχαρότευτλα. Μέχρι τον Αύγουστο του 2004 όλοι οι νομοί της χώρας είχαν κηρυχθεί "ζώνες ελεύθερες από μεταλλαγμένα" και οι πιέσεις ενός κινήματος διαμαρτυρίας είχε συμβάλει σε αυτή την πραγμάτωση της απαγόρευσης των μεταλλαγμένων στην Ελλάδα.

Πρόσφατα, εκατοντάδες άτομα (αναρχικοί, αντιεξουσιαστές, οικολόγοι και άλλοι) διαδήλωσαν ενάντια στο 3ο Διεθνές συνέδριο βιοτεχνολογίας που έγινε στην Αθήνα (5 - 7 Οκτώβρη 2006) και οργανώθηκε από την Εταιρεία Βιοτεχνολογίας και Βιοεπιστημών Ελλάδος, την BIO, την EuroBio -την ευρωπαϊκή ένωση των βιομηχανιών βιοτεχνολογίας- και την ένωση βιοτεχνολογίας Ελλάδας. Η πορεία είχε πλησιάσει αρκετά το κτήριο όπου διεξάγονταν το συνέδριο όταν εμποδίστηκε να προχωρήσει από τις ειδικές κατασταλτικές δυνάμεις που είχαν αναλάβει την προστασία των υπουργών, επιστημόνων και δημοσιογράφων που εξέταζαν τις ενδεχόμενες εφαρμογές της βιοτεχνολογίας καθώς και τη βιομηχανική και εμπορική τους εκμετάλλευση.

Η βιοτεχνολογία είναι σήμερα ένα από τα ισχυρότερα όπλα της κυριαρχίας για την παγκοσμιοποίησή της και δεν μπορεί να ειπωθεί έξω από αυτήν. Οι κυβερνήσεις, οι επιστήμονες, τα μέσα επικοινωνίας και οι βιομηχανίες είναι στενοί συνεργάτες στη λεηλασία και την καταστροφή του φυσικού πλούτου του πλανήτη, τη χειραγώγηση και τον αφανισμό ολόκληρων ανθρώπινων κοινωνιών και πολιτισμών, στην προσπάθειά τους να φτιάξουν έναν κόσμο μια για πάντα υποταγμένο, μέσα από τον έλεγχο και τη μετάλλαξη ακόμη και των βιολογικών θεμελίων του. Έναν εφιαλτικό κόσμο όπου με αντίτιμο όλο και περισσότερες περιβαλλοντικές και ανθρωπιστικές καταστροφές, πείνα, αρρώστιες, μόλυνση και θάνατο θα αυξάνονται ολοένα η εξουσία, τα κέρδη και η αλαζονεία τους. Αυτός είναι ο σύγχρονος Γλαύκος που ως αλαζονικός μαθητευόμενος μάγος επεμβαίνει θέλοντας να ελέγξει κάθε μόριο εκδήλωσης του φαινομένου της

ζωής για να επιβληθεί, με ανυπολόγιστα ολέθριες συνέπειες, πάνω στη φύση και την ανθρώπινη κοινωνία.

*Σύντροφοι/ισσες από την αναρχική συλλογικότητα
"Κύκλος της Φωτιάς",
Δεκέμβρης 2006*

Ο σύνθετος όρος της βιοτεχνολογίας, από τη σύνδεση της βιολογίας με την τεχνολογία, εισήχθη το 1919 από τον Ούγγρο μηχανικό Καρλ Ερέκι ο οποίος μελετούσε την παραγωγή προϊόντων και ουσιών με την χρήση ζωντανών μικροοργανισμών. Ο όρος έγινε ευρύτερα γνωστός κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του '70 με την ανάπτυξη της γενετικής μηχανικής που μελετά την κληρονομικότητα και την αποκωδικοποίηση του γενετικού κώδικα. Σύμφωνα με τη Συνθήκη για την Βιολογική Ποικιλότητα του 1992, ως βιοτεχνολογία ορίζεται "κάθε τεχνολογική εφαρμογή που χρησιμοποιεί βιολογικά συστήματα, ζωντανούς οργανισμούς ή συστατικά τους, για να παράγει ή να τροποποιήσει προϊόντα ή διαδικασίες για συγκεκριμένη χρήση". Σύμφωνα με τη Δήλωση του 2000 για την Βιοτεχνολογία από τον Οργανισμό Διατροφής και Γεωργίας του ΟΗΕ (FAO) ο όρος αναφέρεται στις εφαρμογές των τεχνικών της γενετικής μηχανικής και μοριακής βιολογίας και στις νέες αναπαραγωγικές διαδικασίες, καλύπτοντας ένα ευρύ φάσμα, όπως ο χειρισμός και η μεταφορά γονιδίων, ο ανασυνδυασμός του DNA, η κλωνοποίηση φυτών και ζώων. Σύμφωνα τέλος με το Πρωτόκολλο της Καρθαγένης για τη Βιοασφάλεια το 2000, ο όρος "μοντέρνα βιοτεχνολογία" αναφέρεται στις εργαστηριακές τεχνικές πάνω στο DNA, όπως τον ανασυνδυασμό του και τη μεταφορά γενετικού υλικού, καθώς και την ένωση κυττάρων ανάμεσα σε διαφορετικά είδη υπερβαίνοντας τα όρια της φυσιολογικής αναπαραγωγής και επιλογής των ειδών. Μερικά παραδείγματα: Το 1983 πήραν "γονίδια της ανθρώπινης αυξητικής ορμόνης" και τα έβαλαν στο έμβρυο ενός ποντικιού. Τα "σούπερ ποντίκια" που παρήχθησαν ήταν δύο φορές μεγαλύτερα από τα άλλα ποντίκια και "τα ανθρώπινα γονίδια ενσωματώθηκαν μόνιμα στη γενετική διάταξη αυτών των ζώων". Το 1984 "συνένωσαν κύτταρα εμβρύου μιας κατσίκας και ενός προβάτου και τοποθέτησαν το έμβρυο αυτό στη μήτρα ενός ζώου υποκατάστατου το οποίο γέννησε ένα ...αιγοπρόβατο". Το 1986 πήραν από μια πυγολαμπίδα το γονίδιο που προκαλεί το φως και το έβαλαν στο γενετικό κώδικα ενός φυτού του καπνού. "Τα φύλλα του καπνού έλαμψαν"!

Ο ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΣ ΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΓΙΑ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΘΑΝΑΤΟΥΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΙΝΑ

Είναι συνηθισμένος ο ισχυρισμός όσων υποστηρίζουν την εντατικοποίηση των αγροτικών εκμεταλλεύσεων και την καλλιέργεια γενετικά τροποποιημένων οργανισμών (μεταλλαγμένων) ότι μόνον έτσι θα δημιουργηθεί το απαραίτητο πλεόνασμα τροφίμων για να αντιμετωπιστεί η πείνα που μαστίζει ένα μεγάλο μέρος της ανθρωπότητας εξαιτίας της υποτιθέμενης σπάνης.

Την 16η Οκτώβρη, "παγκόσμια ημέρα διατροφής", δημοσιοποιήθηκαν μια σειρά στοιχεία που δείχνουν το ψεύδος αυτού του ισχυρισμού και δίνουν μια εικόνα της πραγματικότητας. Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσιοποίησαν ο ΠΟΥ (Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας) και η Green-peace τα παραγόμενα τρόφιμα παγκοσμίως ξεπερνούν τις διατροφικές ανάγκες του συνολικού πληθυσμού της γης κατά 50%! Παρόλα αυτά όμως 850 εκατομμύρια λιμοκτονούν ή υποσιτίζονται και 40.000.000 άνθρωποι πεθαίνουν κάθε χρόνο από την πείνα! Την ίδια στιγμή 300 εκατομμύρια ενήλικες, κατά κύριο λόγο στον αναπτυσσόμενο δυτικό κόσμο, πάσχουν από παχυσαρκία!

Είναι οι συνθήκες ανισότητας και λεηλασίας που επιβάλλουν ο καπιταλισμός και τα κράτη

πάνω στην ανθρωπότητα, το περιβάλλον και τους φυσικούς πόρους που οδηγούν στο λιμό και τις εκατόμβες των θυμάτων της πείνας, και όχι βέβαια η δήθεν ανεπάρκεια τροφίμων ή η υποτιθέμενη ανάγκη για τη συνέχιση του καταστροφικού μοντέλου της βιομηχανοποιημένης γεωργίας και της παραγωγής μεταλλαγμένων.

Ένα μοντέλο καταστροφικό τόσο για την ανθρώπινη υγεία και την κοινωνία ευρύτερα όσο και για το περιβάλλον, την καλλιεργήσιμη γη που στο μεγαλύτερο μέρος της έχει ρυπανθεί από τα χημικά λιπάσματα, το πόσιμο νερό που επίσης έχει ρυπανθεί και στο μεγαλύτερο μέρος του κατασπαταλιέται στην εντατική γεωργία, στα φυσικά οικοσυστήματα που αφανίζονται και την βιοποικιλότητα των ειδών που καθημερινά φτωχαίνει...

Η ΒΙΟΠΕΙΡΑΤΕΙΑ ΣΤΗΝ ΑΦΡΙΚΗ

Η λεηλασία που υφίσταται η βιοποικιλότητα της μαύρης ηπείρου από τις πολυεθνικές εταιρείες και τα πανεπιστήμια της Δύσης

Μολονότι η Σύμβαση του ΟΗΕ για τη Βιολογική Ποικιλότητα, επικυρωμένη από 183 χώρες (όχι όμως και τις ΗΠΑ), αναγνωρίζει την κυριαρχία των χωρών επί των γενετικών και βιολογικών πόρων τους, ο “τρίτος κόσμος” και ιδιαίτερα η Αφρική έχει καταστεί στόχος λεηλασίας και βιο-εκμετάλλευσης. Και για να κάνει τον έλεγχο αυτής της λεηλασίας ακόμη πιο δύσκολο, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (Π.Ο.Ε) έχει από το 1985 απαιτήσει ώστε τα μέλη του, συμπεριλαμβανομένων αυτών της Αφρικής, να συμμορφωθούν με τη σύμβαση περί των Σχετικών με το Εμπόριο Δικαιωμάτων Πνευματικής Ιδιοκτησίας (Trade Related Intellectual Property Rights - TRIPs). Μια σύμβαση που προκαλεί διάσταση ανάμεσα στη νομοθεσία περί κατοχύρωσης του γενετικού και βιολογικού πλούτου και την προστασία της παραδοσιακής γνώσης. Οργισμένοι, αυτοί που αγωνίζονται ενάντια στη βιοπειρατεία θεωρούν ότι η TRIPs υπηρετεί απλώς τα συμφέροντα του Πρώτου Κόσμου και λεηλατεί τις τοπικές κοινότητες στην Αφρική που κατέχουν παραδοσιακές γνώσεις.

Σύμφωνα με τη διεθνή νομοθεσία, μια εφεύρεση πιστοποιείται για να κατοχυρωθεί (να πάρει πατέντα) μόνο εφόσον είναι όντως καινούρια και έχει θετική επενέργεια. Στην πραγματικότητα όμως οι νόμοι περί κατοχύρωσης της πνευματικής ιδιοκτησίας στη Δύση έχουν σχεδιαστεί για την εκμετάλλευση του Τρίτου Κόσμου. Αν ο Π.Ο.Ε είναι η μητέρα της όλης απάτης, η TRIPs είναι το τέκνο της, καθώς διευκολύνει την οργανωμένη λεηλασία των πόρων του λεγόμενου αναπτυσσόμενου κόσμου. Συμβαίνει εδώ και χρόνια και λέγεται βιοπειρατεία.

Ας πάρουμε για παράδειγμα τον κάκτο Χούντια (Hoodia). Είναι ένα φυτό που μεγαλώνει στην έρημο Καλαχάρι, πατρογονική εστία της φυλής Σαν (San). Η Καλαχάρι απλώνεται στη Μποτσουάνα, τη Ναμίμπια και τη Νότιο Αφρική. Κυνηγοί και τροφοσυλλέκτες για χιλιάδες χρόνια, οι Σαν μασούσαν τον κάκτο Χούντια και η πανάρχαια ανακάλυψη των φαρμακευτικών ιδιοτήτων του φυτού, που -μεταξύ άλλων- καταλάγιαζε το αίσθημα της πείνας, τους επέτρεπε να διεξάγουν παρατεταμένα κυνηγετικά ταξίδια. Οι Σαν είναι εξάαιρετοι βοτανολόγοι και μπορούν να ξεχωρίσουν πάνω από 300 είδη φυτών με διαφορετικές ιδιότητες μεταξύ τους.

Εδώ μπαίνει στο παιχνίδι η Phytopharm, εταιρεία που εδρεύει στην Αγγλία και την οποία φέρεται να προσέγγισε το Νοτιοαφρικανικό Συμβούλιο Επιστημονικής και Βιομηχανικής

Έρευνας (CSIR). Το CSIR, εκμεταλλευόμενο την παραδοσιακή γνώση των Σαν και χρησιμοποιώντας κρατικούς πόρους, έκανε πειράματα και απομόνωσε τα ενεργά συστατικά του κάκτου που επέτρεπαν στους Σαν να ξεκινάνε κνηγητικά ταξίδια χωρίς να τρώνε για μεγάλα χρονικά διαστήματα. Από τα πειράματα αυτά προέκυψε το P57, ένα στοιχείο που αναστέλλει την όρεξη. Η Phytopharm γνωρίζει ότι η αυθεντική γνώση του προέρχεται από τους Σαν, δηλώνει όμως ότι το CSIR την πληροφόρησε πως οι Σαν έχουν πλέον εκλείψει!

Η Phytopharm κατοχύρωσε ταχύτατα το P57, αντιλαμβανόμενη την τεράστια αξία που έχει ως φυσικό διαιτητικό βοήθημα -μια επανάσταση στη Δυτική αγορά διαίτης των 6 δισ. λιρών το χρόνο. Έτσι η μετοχή της Phytopharm εκτοξεύτηκε και το 1998 η εταιρεία μεταπώλησε τα δικαιώματα χρήσης του P57 στον αμερικανικό φαρμακευτικό γίγαντα Pfizer. Το CSIR επίσης επρόκειτο να εισπράξει μέρος από τα κέρδη της μεταπώλησης. Όπως και να 'χει, τον Ιούλιο του 2003 η Phytopharm ανακοίνωσε ότι η Pfizer δεν θα προχωρούσε στην κλινική ανάπτυξη του P57 και επέστρεφε τα δικαιώματα στη Phytopharm. Το 1998, αναμενόταν πως μέσα σε χρονικό διάστημα 3 ετών το P57 θα ήταν διαθέσιμο σε μορφή χαπιού ως το νέο υπεραποτελεσματικό φάρμακο διαίτης, και τα κέρδη είχαν υπολογιστεί σε εκατομμύρια δολάρια. Όλοι οι συνεργοί έτρεχαν στην τράπεζα και μόνο τα μέλη της φυλής Σαν, της οποίας η παραδοσιακή γνώση είχε γίνει αντικείμενο λεηλασίας, έμεναν με άδεια χέρια. Οι Σαν -που αριθμούν γύρω στις 100.000 μόνο στη Νότιο Αφρική- αποφάσισαν να αντιδράσουν απειλώντας να σύρουν τους υπεύθυνους των εταιρειών στα δικαστήρια, και οι συνεργοί του εγκλήματος αποφάσισαν να τους δώσουν μέρος από τα κέρδη τους. Βάσει συμβολαίου, ένα μερίδιο ίσο με 8% από τα δικαιώματα θα πιστωνόταν σε τραπεζικό λογαριασμό, για να χτιστούν σχολεία, κλινικές κλπ. για τους Σαν. Τα δικαιώματα βασίζονται σε πωλήσεις που δεν πρόκειται να αρχίσουν πριν το 2008.

Όταν αποκαλύφθηκε η όλη υπόθεση, ο γιατρός Marthinous Horak, επικεφαλής του σχεδίου του CSIR, ισχυρίστηκε πως ανέκαθεν σκόπευε να ενημερώσει τους Σαν για τα κέρδη, απλώς περίμενε πρώτα το φάρμακο να εγκριθεί και να κατοχυρωθεί! Ο Richard Dixey, διευθυντής της Phytopharm, πρόσθεσε μια ακόμη νότα γελοιότητας. Πρώτα δήλωσε πως η Phytopharm είχε φτιαχτεί για να βοηθήσει τις ιθαγενείς φυλές να κερδίσουν από την αρχέγονη φαρμακευτική τους γνώση για τα φυτά, και ύστερα ότι "ειλικρινά αγνοούσα ότι αυτοί οι Άνθρωποι των Θάμνων (Bushmen, το άλλο όνομα των Σαν) επιβίωναν ακόμη, και λυπάμαι που ακούω πως νιώθουν εξαπατημένοι. Είμαι ικανοποιημένος που υπάρχουν ακόμη (!) και έχουν μια αναγνωρισμένη κοινότητα. Η ιδιοκτησία φαρμακευτικών φυτών είναι πολύ σύνθετο ζήτημα, αλλά πάντα πίστευα πως αυτό το είδος γνώσης είναι πολύτιμο για τους ιθαγενείς. Αντί να πλέκουν καλάθια και να ξεναγούν τουρίστες, η απόδοση δικαιωμάτων για φαρμακευτικά σκευάσματα θα βελτιώσει τις προοπτικές τους". Ο Dixey δήλωσε ότι ήταν το CSIR που του είπε ότι οι Σαν έχουν εκλείψει.

Εκτός από τους Σαν, η Ζιμπάμπουε έχει επίσης υποστεί πολλαπλά πλήγματα βιοπειρατείας. Ο Σύνδεσμος Παραδοσιακών Θεραπευτών της Ζιμπάμπουε (ZINATHA), ο Σύνδεσμος Κοινοτικής Τεχνολογίας και Ανάπτυξης (CIDA) κ.ά. είναι οργισμένοι με την παράνομη βιο-εκμετάλλευση στην οποία επιδίδονται Δυτικές φαρμακευτικές εταιρείες και Δυτικά πανεπιστήμια περιφρονώντας ασύστολα κάθε διεθνή πρόβλεψη για τη Βιοποικιλότητα. Διάφορες Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (Μ.Κ.Ο), παρά τον ύποπτο ρόλο τους, καταγγέλλουν τον τρόπο που το πανεπιστήμιο της Λωζάννης κατάφερε να αποκτήσει πρόσβαση στους γενετικούς πόρους της Ζιμπάμπουε. Μια πατέντα που βασίζεται στην παραδοσιακή γνώση των φαρμακευτικών ιδιοτήτων της ρίζας του δέντρου "Swartzia madagascariensis", που βρίσκεται σε ολόκληρη την Αφρική, είναι υπό διαπραγμάτευση. Η Swartzia είναι ένας αειθαλής θάμνος που χρησιμοποιείται ως ξυλεία, τοξίνη ή φάρμακο, και η πατέντα 51929124 των ΗΠΑ περί αντιμικροβιακών θάμνων χαρίστηκε καταχρηστικά στον καθηγητή Kurt

Hostettmann του Πανεπιστημίου της Λωζάννης. Τον Απρίλιο του 1997, η αμερικανική φαρμακευτική εταιρεία Phytara και το Πανεπιστήμιο της Λωζάννης υπέγραψαν συμφωνία με την οποία η εταιρεία αποκτούσε άδεια αποκλειστικής παγκόσμιας εκμετάλλευσης της πατέντας, σε ανταπόδοση για την καταβολή στο πανεπιστήμιο δικαιωμάτων της τάξεως του 1,5% επί οποιουδήποτε προϊόντος με την πατέντα αυτή. Ο καθηγητής Hostettmann, επίσης σε ανταπόδοση, έχει σύμβαση με τον Εθνικό Βοτανικό Κήπο της Ζιμπάμπουε και το Φαρμακευτικό Τμήμα του Πανεπιστημίου της Ζιμπάμπουε η οποία του δίνει το 50% της παραγωγής τους από τη ρίζα *Swartzia*.

Ούτε η ίδια η Ζιμπάμπουε ούτε οι παραδοσιακοί καλλιεργητές της ρίζας που θίγονται από αυτή τη βιο-εκμετάλλευση έχουν αναμειχθεί στην όλη ιστορία. Ούτε συγκατάθεση για την έρευνα των γενετικών και βιολογικών πόρων της Ζιμπάμπουε υπήρξε ούτε, φυσικά, οφέλη για τη χώρα. Ωστόσο, η Σύμβαση του ΟΗΕ για τη Βιοποικιλότητα, που υπογράφηκε το 1992 στο Ρίο Ντε Τζανέιρο, δηλώνει ξεκάθαρα ότι "η πρόσβαση σε γενετικούς πόρους υπόκειται σε προηγούμενη ρητή συγκατάθεση του μέρους που παρέχει τέτοιους πόρους". Στην περίπτωση της Ζιμπάμπουε, η απόφαση να δοθεί πρόσβαση σε εθνικούς γενετικούς πόρους βρίσκεται στη δικαιοδοσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος, που ουδέποτε υπέγραψε ανάλογο συμβόλαιο με το Πανεπιστήμιο της Λωζάννης. Ούτε βέβαια υπάρχει τέτοια εξουσιοδότηση του Πανεπιστημίου της Ζιμπάμπουε. Σύμφωνα άλλωστε με το αφρικανικό μοντέλο, πρέπει σε κάθε ανάλογη περίπτωση να υπάρχει και η συγκατάθεση των ενδιαφερόμενων τοπικών κοινοτήτων. Πριν απ' όλα αυτά, ο Σύνδεσμος ZINATHA είχε καταθέσει έναν αριθμό δειγμάτων από τα φάρμακά του στο Πανεπιστήμιο της Ζιμπάμπουε για ανάλυση. Ήθελε απλώς την επιβεβαίωση των ιδιοτήτων αυτών των φαρμάκων, που οι παραδοσιακοί θεραπευτές χρησιμοποιούσαν εδώ και χιλιάδες χρόνια. Πριν προλάβουν οι θεραπευτές να κάνουν οτιδήποτε, το Χημικό τμήμα του Πανεπιστημίου τα βρήκε με το Πανεπιστήμιο της Λωζάννης, με αποτέλεσμα να κατοχυρωθεί η πατέντα στον καθηγητή Hostettmann από την αρμόδια αμερικανική υπηρεσία χωρίς αυτός να έχει ανακαλύψει τίποτα. Επιπλέον, το Πανεπιστήμιο της Λωζάννης παραβίασε το 6ο άρθρο της σύμβασης, κρατώντας το Πανεπιστήμιο της Ζιμπάμπουε εκτός της διαπραγματευτικής διαδικασίας ανάμεσα στη Λωζάννη και την αμερικανική εταιρεία. Κανείς δεν ρώτησε τους παραδοσιακούς θεραπευτές της Ζιμπάμπουε κατά πόσον ήσαν ευχαριστημένοι με τα "δικαιώματα" που εισέπραξαν, δηλ. ένα ποσό εξευτελιστικό.

Είναι ξεκάθαρο πως οι νόμοι που κατοχυρώνουν το γενετικό και βιολογικό πλούτο στις αναπτυγμένες χώρες έχουν σχεδιαστεί έτσι ώστε να ευνοούν τη βιοπειρατεία, αφού κερδίζουν απ' αυτή. Άλλωστε, ο πειρατής είναι αυτός που κάνει τους "νόμους της θάλασσας" και σε συνεργασία με τους συμμάχους του επεκτείνει τους νόμους του με ληστρικές διεθνείς συμβάσεις όπως η TRIPs, αποκομίζοντας τεράστια κέρδη από τους πόρους των άλλων και απειλώντας όλους όσους δεν συμβιβάζονται. Ενώ, όταν δεν τον ευνοούν, αρνείται να σεβαστεί όσους νόμους τον περιορίζουν.

Σύμφωνα με τους νόμους τους, η πατέντα που προκύπτει από παράνομα αποκτημένους πόρους θα έπρεπε να θεωρείται άκυρη, αλλά οι αρμόδιοι στη Δύση δεν λαμβάνουν υπ' όψη την προέλευση του υλικού που κατοχυρώνεται. Με τις ενέργειές τους ενισχύουν τη βιοπειρατεία. Βέβαια, οι πειρατές δεν βάζουν στο μάτι μόνο τους γενετικούς πόρους. Τρέχουν πίσω απ' οτιδήποτε μυρίζει χρήμα. Μια τέτοια περίπτωση είναι η υπεξαίρεση γενετικού υλικού, σπέρμα και πλάσμα, από ζωικά είδη όπως η αφρικανική αγελάδα Tuli. Το είδος αυτό, που συναντάται στη Ζάμπια και τη Ζιμπάμπουε, έχει διάφορα γενετικά χαρακτηριστικά που αποφέρουν τεράστια οφέλη στη βιομηχανία βοοειδών. Τέτοια είναι π.χ η υψηλή γονιμότητα, η αυξημένη αντοχή στην πίεση του φυσικού περιβάλλοντος και η εξαιρετική ποιότητα κρέατος. Όλα άρχισαν το 1987, όταν μια κοινοπραξία Αυστραλών (γνωστή ως κοινοπραξία παραγωγών

Boran και Tuli) σε συνεργασία με τον Οργανισμό Επιστημονικής και Βιομηχανικής Έρευνας της Κοινοπολιτείας (CSIRO) συνέλεξαν παράνομα έμβρυα Tuli από τη Ζιμπάμπουε και έμβρυα Boran από τη Ζάμπια. Τα έμβρυα μεταφέρθηκαν το 1988 στα νησιά Coko του Ειρηνικού και εκεί εμφυτεύτηκαν σε αγελάδες που αντικατέστησαν τα είδη Tuli και Boran. Το 1990 έφτασαν στην Αυστραλία μοσχαράκια που παρουσιάστηκαν ως "αυστραλέζικα".

Το είδος Tuli έχει έκτοτε χρησιμοποιηθεί εκτεταμένα για διασταύρωση με άλλα είδη και είναι δύσκολο να εκτιμηθεί η αξία του στην αυστραλέζικη βιομηχανία κρέατος των 2,4 δισ. δολαρίων Αυστραλίας το χρόνο. Ωστόσο, ο καθηγητής John Stocker, διευθυντής της CSIRO, δήλωσε ότι το 1993 "η εισαγωγή των ειδών αυτών θα μπορούσε να αυξήσει την εθνική παραγωγή κρέατος βοοειδών κατά 30%". Αυτό που συμβαίνει τώρα είναι ότι η Κοινοπραξία πουλάει τα έμβρυα Tuli και Boran στην αυστραλέζικη και την παγκόσμια αγορά ως δικά της. Το Μάιο του 1994, έγινε στην Αυστραλία η πώληση της δεύτερης γενιάς καθαρόαιμων εμβρύων Boran και Tuli. Η τιμή-παγκόσμιο ρεκόρ ήταν στα 5.500 δολάρια Αυστραλίας για κάθε έμβρυο. Αυτό έχει επεκταθεί και σε άλλες αγορές, ενώ το σπέρμα και το έμβρυο της αγελάδας Tuli έχει μεγάλη ζήτηση στην Αμερική. Έτσι, η Αυστραλία πουλάει κλεμμένα ζωικά είδη της Ζιμπάμπουε πατενταρισμένα ως δικά της.

Η παράνομη μεταφορά του είδους Tuli στην Αυστραλία έπιασε τους αρμόδιους της Ζιμπάμπουε στον ύπνο. Σύμφωνα με τις δηλώσεις τους, οι Αυστραλοί γνώριζαν πως η μεταφορά δεν θα γινόταν εάν είχαν κάνει γνωστό ότι σκοπός τους ήταν η αναπαραγωγή του είδους και η πώλησή του, και όχι η διασταύρωσή του για επιστημονικούς λόγους όπως είχε συμφωνηθεί.

Όσο για το όφελος στη Ζιμπάμπουε και τη Ζάμπια από την επικερδή επιχείρηση Tuli και Boran, αυτό ήταν μηδενικό. Σύμφωνα με τον οργανισμό ETCGROUP (παλιότερα Διεθνής Οργανισμός Αγροτικής Ανάπτυξης) που εδρεύει στον Καναδά, οι χώρες της Αφρικής πρέπει να πάρουν ένα μεγάλο μερίδιο της προστιθέμενης αξίας που προέκυψε από τα είδη Tuli και Boran. Ο οργανισμός υποστηρίζει ότι το εμπορικό κέρδος είναι τουλάχιστον 800 εκατ. δολάρια το χρόνο. Μέχρις ότου το μερίδιο αυτό αποδοθεί, το πρόγραμμα βοήθειας της Αυστραλίας θα έπρεπε να συντηρεί το ζωικό πληθυσμό της Ζιμπάμπουε και της Ζάμπια εκεί που βρίσκεται και να χρηματοδοτεί την ανάπτυξή του στην Αφρική.

Στη Δυτική Αφρική τα πράγματα δεν είναι καλύτερα. Η πρωτεΐνη Brazzein είναι μια υπέργλυκη πρωτεΐνη που παράγεται από τους καρπούς του φυτού που είναι γνωστό ως "Pentadiplandra Brazzeana". Λέγεται ότι είναι 2.000 φορές γλυκύτερο από τη ζάχαρη. Το ενδιαφέρον των πολυεθνικών για τη Brazzeana έχει προσλάβει τεράστιες διαστάσεις. Κι αυτό γιατί είναι ένα φυσικό γλυκαντικό με ελάχιστες θερμίδες σε μια βιομηχανία 1,4 δισ. δολαρίων (βιομηχανία ζάχαρης). Επιστήμονες από το Πανεπιστήμιο Wisconsin των ΗΠΑ "ανακάλυψαν" τυχαία το φυτό αυτό στη Γκαμπόν, όπου οι ντόπιοι το γνωρίζουν και το χρησιμοποιούν από παλιά. Οι επιστήμονες αυτοί κέρδισαν, ανάμεσα στο 1994 και το 1998, στην Αμερική 4 πατέντες για την πρωτεΐνη Brazzeana, απομονώνοντας και κωδικοποιώντας το DNA της. Έτσι, η δυνατότητα να αναπαραχθεί επιστημονικά στο εργαστήριο η πρωτεΐνη, μέσω της χρήσης του DNA της, έχει περιορίσει δραματικά την ανάγκη καλλιέργειάς της στη Δ. Αφρική. Ένας όμιλος πολυεθνικών έχει πάρει τα δικαιώματα της χρήσης της πρωτεΐνης από το Wisconsin, ενώ το πανεπιστήμιο κρατάει μυστικά τα ονόματα των εταιρειών αυτών, καθώς και το ποσό παραχώρησης των δικαιωμάτων. Σε τι ωφελήθηκαν οι λαοί της Γκαμπόν και της Δ. Αφρικής από όλα αυτά; Σε τίποτα! Οι εταιρείες της Δύσης συνεχίζουν να απομυζούν την παραδοσιακή γνώση των ιθαγενικών κοινοτήτων της και να κερδοφορούν.

Κάπου αλλού στην Αφρική, σε ένα από τα μεγαλύτερα εγκλήματα της Δύσης, το

Πανεπιστήμιο του Τολέδο στην Ισπανία προσέφερε στην Αιθιοπία "τιμή ευκαιρίας" 25.000 δολαρίων για την άδεια έρευνας των φαρμακευτικών ιδιοτήτων του φυτού Endod. Η παραδοσιακή γνώση των ιδιοτήτων αυτών χάνεται πίσω στους αιώνες, όταν οι ιθαγενείς μητέρες ανακάλυψαν ότι το φυτό προστατεύει τα παιδιά τους από τις "ασθένειες που γεννιούνται στο νερό" και μεταδίδονται με αυτό. Επιπλέον, οι Αιθίοπες επιστήμονες έκαναν πειράματα με το Endod επί 20 τουλάχιστον χρόνια. Τότε ήρθε η προσφορά του Τολέδο. Προηγουμένως, το 1990, ο Αιθίοπας επιστήμονας Akilu Lemma είχε τιμηθεί με διδακτορικό βαθμό από το πανεπιστήμιο του Τολέδο για την ανάπτυξη της έρευνας του φυτού ως πιθανής θεραπείας μιας σειράς μολυσματικών ασθενειών που σχετίζονται με το νερό. Μέσα σε 4 μήνες, το Πανεπιστήμιο του Τολέδο κατοχύρωσε την πατέντα για λογαριασμό του και στην Αιθιοπία πρέπει να πληρώσουν τώρα για να αγοράσουν αυτό που πάντα τους ανήκε!

*Πηγή άρθρου: περιοδικό NEW AFRICAN no489,
Δεκέμβρης 2003, μτφρ: Βασίλης*